

PÁPA VÁROS POLGÁRMESTERE

8500 PÁPA, Fő u. 5.

Tel: 89/515-000

Fax: 89/515-083

E-mail: polgarmester@papa.hu

Ügyiratszám: B02/1074-11/2023.

TÁJÉKOZTATÓ A KÖRNYEZET ÁLLAPOTÁRÓL 2023.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdés e) pontja alapján a települési önkormányzat a környezet védelme érdekében elemzi, értékeli a környezet állapotát illetékességi területén és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatja a lakosságot.

A környezet állapotáról szóló tájékoztató a hatóságok, intézmények adatain alapul, továbbá tartalmazza a KÖZSZOLG Pápai Köztisztasági és Szolgáltató Nonprofit Kft. (a továbbiakban: KÖZSZOLG Kft.), a Pápai Városfejlesztő Társaság Kft. (a továbbiakban: VFT Kft.), a Pápai Polgármesteri Hivatal Közterület-felügyelet Csoport (a továbbiakban: Közterület-felügyelet), a Pápai Víz- és Csatornamű Zrt., és a Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Pápai Járási Hivatala Népegészségügyi Osztályának (a továbbiakban: Népegészségügy) munkája során szerzett tapasztalatokat és a környezetvédelmi tárgyú közigazgatási eljárások adatainak feldolgozását is.

1. Vízellátás

A Pápai Víz- és Csatornamű Zrt. tájékoztatása szerint 2023-ban Pápán - forráshiány miatt - sem az ivóvízellátás, sem a szennyvízelvezetés tekintetében nem történt környezetvédelmi fejlesztés.

A pápai szennyvíztisztító telepen a tisztított szennyvíz kibocsátásakor nem volt határérték túllépés.

A víztelenített szennyvíziszap mennyisége 2022. évben 4.713,3 tonna volt, 2023. január-október között 3.926 tonna keletkezett. Az eltérés oka, hogy az iszap víztelenítése hatékonyabban működik. A keletkezett iszapot a szennyvíztisztító telep komposztáló terén helyezik el, melyet a komposztálási folyamat végén mezőgazdasági célra használnak fel.

A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó nem rendszeres közszolgáltatásról szóló 378/2015. (XII. 8.) Korm. rendelet alapján - a közbeszerzési eljárás eredménytelensége miatt - a Fejér Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, mint vízügyi és vízvédelmi hatóság az ideiglenes begyűjtési ellátásra közérdekű szolgáltatóként a Pápai Víz- és Csatornamű Zrt.-t jelölte ki 2024. december 31. napjáig.

2. Hulladékgazdálkodás

A KÖZSZOLG Kft. ebben az évben június 30-ig az Észak-Balatoni Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. (röviden: ÉBH Nonprofit Kft.) közreműködőjeként, július 1-től pedig a régiókoordinátor közreműködőjeként látja el a hulladékgazdálkodási közszolgáltatói feladatokat Pápa, Bakonyszücs és Bakonykoppány településeken.

A közszolgáltatás keretében az alábbi szolgáltatásokat nyújtja a KÖZSZOLG Kft. az ingatlanhasználók részére:

1. Háztartási és háztartásihoz hasonló vegyes hulladék gyűjtése
2. Elkülönített hulladékgyűjtés házhoz menő, illetve szigetes rendszerrel
3. Házhoz menő lomhulladék gyűjtése
4. Hulladékudvar üzemeltetése (veszélyes és nem veszélyes hulladék átvétel, hulladékáramok kiszállítása)
5. Átrakóállomás üzemeltetése
6. Válogató csarnok üzemeltetése
7. Települési vegyes hulladék, lomhulladék, zöld hulladék elszállítása az Észak-Balatoni Hulladékgazdálkodási rendszer királyszentistváni telephelyére, illetve az ÉBH Nonprofit Kft. rendszeren kívüli hulladékkezelő telephelyekre

A települési hulladék gyűjtése során folyamatos nehézséget jelent a megbízható és állandó dolgozói állomány megléte, továbbá a gépjárműpark korából adódó műszaki problémák gyakorisága.

2023. július 1-től, a hulladékmozgatás (gyűjtőjáráttal történő gyűjtés, átrakóállomásról, illetve hulladékudvarról történő kiszállítás, leválogatott hulladékfrakciók báláinak elszállítása) csak azután kezdődhet meg, ha a MOHU Partnerportál rendszerében a partnerek előre megrendelik a hulladék elszállítását. A mindennapi feladatok ellátása mellett a plusz adminisztráció és a hulladékudvari nyitvatartás módosulása miatt 40 %-os létszámbővítésére volt szükség.

2023. július 1-jét követően a gyűjtött települési vegyes hulladék mennyisége 9 %-kal csökkent. A gépjárműpark korából adódó egyre gyakoribb javítási, karbantartási munkák miatt a vizsgált időszakban több esetben a Társuláson belüli, másik célgépjármű átirányítására volt szükség.

Az elkülönítetten gyűjtött (papír és karton, vegyes műanyag, üveg) hulladék mennyisége az előző évhez képest kismértékben csökkent. Az évben 300 szelektív hulladékgyűjtő edényt adott ki a KÖZSZOLG Kft., növelve ezzel a szolgáltatást igénybe vevő ügyfelek számát.

A házhoz menő, elkülönítetten gyűjtött hulladékok gazdálkodó szervezetektől történő elszállítása 2023. július 1-től a koncesszor iránymutatása alapján díjmentes a gazdálkodók részére is. Az elkülönítetten gyűjtött papír és vegyes műanyag csomagolási hulladékot 2023. június 30-ig válogatás nélkül direkt bálázták, az év második felétől ezek válogatása kézi erővel két műszakban történik.

A KÖZSZOLG Kft. teljesítette a jogszabály szerinti évi egyszeri házhoz menő (HM) lomtalanítás szolgáltatást. A házhoz menő lomtalanítás keretében és hulladékudvarban átvett lomhulladék mennyisége megközelítette a 194 tonnát. A koncesszori rendszerben a lomhulladék átadásának-átvételének feltételei módosultak, jelenleg az átadás többféle hulladéktípusra szétválasztva lehetséges. A háztartási tárgyak, eszközök, bútorok közül azokat, melyek műanyagból, fémből, textilből készültek, külön kell gyűjteni.

A Szabó Dezső utcai telephelyen működő hulladékudvar lakossági igénybevétele továbbra is jelentős.

2023. július 1-től változott a hulladékudvari szolgáltatás igénybevételeinek feltétele, az átadható-átvehető hulladékok köre és azok mennyisége.

A lakosság által a hulladékudvarra beszállított hulladékfajták kiszállítása a régiókoordinátor által megjelölt hulladékkezelőkhöz történik.

A Pápa, Téglagyári úti bezárt hulladéklerakó üzemeltetését az egységes környezethasználati engedélyben foglaltak szerint végezte a KÖZSZOLG Kft. (fenntartás, monitoring, adatszolgáltatás terén). A hulladékgazdálkodási hatóság helyszíni ellenőrzése során hiányosságot nem állapított meg.

A gázfáklyázó továbbra is időszakosan üzemeltethető, a folyamatosan és gyorsan csökkenő metán mennyisége miatt. Az adatok továbbítása a jogszabály szerint történik az illetékes hatóság felé.

Az ingatlanon történt illegális hulladékelhelyezés miatt a rendőrségi feljelentés megtörtént, de az eljárást felfüggesztették, mert az elkövető kiléte a nyomozásban nem volt megállapítható.

3. Hatósági ellenőrzés

3.1. Közterület-felügyelet

Pápa város környezeti állapotát érintő főbb feladatai:

- a közterületek rendjére, tisztaságára vonatkozó jogszabály által tiltott tevékenység megelőzése, megakadályozása, megszüntetése, szankcionálása,
- közreműködés a köztisztaságra vonatkozó jogszabályok végrehajtásának ellenőrzésében,
- önkormányzati rendeletben meghatározott szabályszegések megelőzése, megszüntetése, szankcionálása.

Fontos feladat továbbá tavasztól ősziig a gyomfertőzött közterületek és ingatlanok feltárása, és a szükséges intézkedések megtétele.

Kiemelt környezetvédelmi ellenőrzések során alkalmazott intézkedések:

A közterület-felügyelők 2023 november 30-ig

- lejárt műszaki érvényességű vagy hatósági jelzés nélküli gépjármű közterületen történő elhelyezése miatt 72 esetben,
- zöldterületre való ráhajtás vagy ott várakozás miatt 68 esetben,
- gondozatlan gyomfertőzött ingatlan miatt 3 esetben

kezdeményeztek közigazgatási hatósági eljárást a jegyzőnél.

A VFT Kft. felé

- közterületen illegálisan elhelyezett hulladék ügyében 130 esetben,
- növények csonkolása és eltávolítása miatt 32 esetben,
- gondozatlan közterület esetén 39 alkalommal,
- közterületen illegálisan elhelyezett zöldhulladék illetve közlekedési jelzőablak láthatóságát akadályozó vagy a közlekedést nehezítő növényzet miatt 40 esetben

tettek jelzést a közterület-felügyelők.

A Közterület-felügyelet prevenciós jelleggel

- lejárt műszaki érvényességű vagy hatósági jelzés nélküli gépjármű közterületen történő elhelyezése miatt 50 esetben,
- gondozatlan, gyomfertőzött ingatlan miatt 100 esetben

figyelmeztetés szankciót alkalmazott.

Köztisztasági szabálysértés elkövetése miatt 3 esetben, a hulladékgazdálkodás rendjének megsértése bűncselekmény gyanúja miatt 1 esetben tettek feljelentést. A szabálysértési eljárások eredményeként a Pápai Rendőrkapitányság pénzbírság büntetést alkalmazott, egy esetben pedig az eljárást megszüntette, tekintettel arra, hogy az elkövető kiléte nem volt megállapítható. A büntetőügyben a nyomozás még folyamatban van.

Kamerafelvételek alapján 26 esetben küldött a Közterület-felügyelet jelzést a Szociális és Közigazgatási Osztályra közterületen, a szelektív gyűjtők és kommunális hulladék gyűjtésére szolgáló edényzetek mellett illegálisan elhelyezett hulladék ügyében. A beazonosított személyek közül 15 fő az elkövetést elismerte, prevenciós jelleggel a hatóság figyelmeztetés szankciót alkalmazott.

3.2. Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Pápai Járási Hivatal Népegészségügyi Osztály

A Népegészségügy 2023. évben kémiai biztonság szakterületen, kiskereskedelmi tevékenység megkezdéséhez (pl. háztartási tisztítószerek, vegyi áruk, festék, gépjármű kenőanyagok stb.) 6 esetben adott szakhatósági hozzájárulást.

Pápa és a csatolt településrészek területén üzemelő hulladékgazdálkodási létesítmények közül a szelektív hulladékgyűjtést biztosító hulladékgyűjtő szigeteket (15 egység), továbbá a Pápa, Szabó Dezső utca 6918 hrsz. alatti hulladékgazdálkodási telephelyet ellenőrizte a Népegészségügy, mely során hiányosságot nem tártak fel.

A Népegészségügy 5 esetben járt el elhanyagolt ingatlan, hulladékfelhalmozás és rágcshálók jelenléte miatt.

3.3. Környezetvédelmi hatóság (jegyzői hatáskör)

Környezetvédelemmel kapcsolatos tevékenységek

A jegyző hatáskörébe tartoznak a közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartások szankcionálása, a gyom- és parlagfű-mentesítéssel kapcsolatos feladatok, a fás szárú növények védelmével, a környezeti zaj és rezgés elleni védelemmel kapcsolatos ügyek. Pápa Város Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) a jogellenes magatartások megelőzése érdekében közterületi térfigyelő rendszert működtet.

a) A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartások

A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő - a környezetvédelmi szempontból jelentős – magatartások ügyében november 30-ig 215 eljárás indult. A jegyző a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény fokozatos szankcionálási elvére tekintettel 192 esetben figyelmeztetés szankciót alkalmazott, 23 elkövetővel szemben összesen 330.000 forint közigazgatási bírságot szabott ki.

Az elkövetők a kiszabott bírságból 170.000 forintot befizettek, 5 esetben a befizetés határideje 2023. november 30-ig még nem járt le. A 110.000 forint pénzbírság behajtása érdekében 10 esetben a jegyző kezdeményezte a végrehajtást.

b) Gyom- és parlagfű-fertőzöttség felszámolása

Gyom- és parlagfű-fertőzöttség felszámolása érdekében a jegyző 2 ingatlantulajdonost szólított fel, mindkét esetben az érintettek kötelezettségeiknek eleget tettek. Gondozatlan, kizárólag gyomfertőzött ingatlan esetében a jegyző 5 alkalommal járt el, amelyből 4 esetben figyelmeztetés szankciót alkalmazott és 1 esetben 10.000,- Ft pénzbírságot szabott ki. A közterületeken a VFT Kft., az Önkormányzat tulajdonában álló ingatlanok esetén a VFT Kft., valamint költséghatékonsági szempontból magánvállalkozó végezte a gyommentesítést kaszálást.

c) Fás szárú növények védelme

A jegyző közterületen 3 db fás szárú növény kivágását engedélyezte, 5 kérelmet pedig elutasított.

A döntéshozatal minden esetben a VFT Kft. - mint kertészeti szakértelemmel rendelkező közterület-kezelő és a közutak kezelője - véleményének figyelembevételével történt.

d) A környezeti zaj és rezgés elleni védelem

A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X.29.) Korm. rendelet 1. mellékletében meghatározott tevékenységekkel (Pl.: építés, gépjárműjavítás, kereskedelem, vendéglátás, szabadidős tevékenység) kapcsolatos zajvédelmi ügyekben a települési önkormányzat jegyzője jár el, ebben az évben 5 db zajkibocsátási határértéket megállapító határozatot adott ki.

4. Élővilág védelme

4.1. Élővilág védelme, zöldfelület-gondozás

A város zöldterületeinek gondozását (gyepesítés, kaszálás, virág és cserje ágyások, zöldfalak gondozása, a faállomány kezelése) a VFT Kft látja el.

A fűkaszálások március végétől kezdődően egészen október végéig folyamatosak voltak, a gyűjtött kaszálékot a Pápai Víz- és Csatornamű Zrt. Szabó Dezső utcai telephelyére szállították be hasznosítás céljából.

Ebben az évben megvalósult a Március 15. téri ágyás felújítása és a Fő tér, ún. karácsonyfa ágyása hagymásokkal és egynyáriakkal való beültetése.

Az egynyári beültetések május végére elkészültek. Az idei évben többféle növényt (összesen 11.000 db) ültettek be a város közterületeire. Sokféle színben pompázó felületeket alakítottak ki új növényekkel, mint például a sárga zinnia, hamvaska, valamint bevált fajtákkal, mint a vinka, begónia, csalánvirág, kannavirág. Az év folyamán a virág és cserje ágyások gondozása - gyommentesítés, többszöri tápoldatozás, kapálás, metszés és szükség esetén öntözés - folyamatos volt, az elmúlt években ültetett cserje ágyások összenövése megkezdődött.

Vadvirágos rétet alakítottak ki a Külső-Várkertben és Fő téren a kastély mellett is.

A parkok területén (Várkert, Erzsébet liget, Külső-Várkert) a VFT Kft. munkatársai bevezették a komposzthagyó mulcsozást az ágdarálék, illetve a fák lombjának helyben hasznosításával. Ennek eredményeként kitűnő talajtakaró mulcs, majd később kiváló tápanyagutánpótlás lesz a cserjéknek, lágyszárú évelőknek. Ez a módszer már az idén látható eredményeket hozott, kevesebb gyom volt az ágyásokban, illetve a növények is ellenállóbbak lettek, sokkal jobban összenőttek.

Az őszi ágyásváltás október folyamán történt meg, mely során összesen 10.000 tő árvácska (6.050 db nagyvirágú és 3.950 db kisvirágú árvácska) került az ágyásokba.

A faápolási feladatok keretében a VFT. Kft. alvállalkozó bevonásával elvégezte a gesztenyefák aknázómoly elleni védekező permetezését. Folyamatos volt az elszáradt fák kivágása, valamint a saját észlelések és lakossági bejelentések alapján az úrszelvények (a vágány mentén a vasúti járművek és a rajtuk lévő rakományok akadálytalan áthaladásához szükséges tér vágánytengelyre merőleges, valamint az ívben fekvő vágányoknál sugárirányú keresztmetszetei) gallyazási munkái. Egyeztetve az áramszolgáltató területi képviselőivel folyamatosak a légvezetékeket veszélyeztető fák gallyazásai is.

Nyári, száraz időszakban komoly feladatot jelentett a parkok öntözővízzel való ellátása, mely nem csak a virág- és cserjeágyásokat jelenti, hanem az egy éves faültetéseket is. Ezt részben pótkocsira szerelt tartályokban tengelyen szállított vízzel, részben tömlőcsatlakozó helyekre bekötött locsolási pontokról való vízvételéssel oldották meg, illetve több helyen működnek csepegtető öntöző berendezések.

A város több részén - a Schwenczel rét, a Győri út, Borsosgyőr, az Esterházy út, a Vak Bottyán utca és a Várkert területein - végeztek sajtáterős fapótlásokat.

A városban használt fajok (hárs, gömbkőris, csepleszmegegy, japán cseresznye) mellett korábban nem vagy ritkán alkalmazott fajtákat (lepényfa, páfrányfenyő, déli ostorfa, vörös levelű juhar) is kipróbálnak.

A zöldterületek gondozását a VFT Kft. saját munkavállalókkal végzi, ez alól kivétel Tapolcafé, ahol a falugondnoki feladatokat alvállalkozó látja el.

4.2. Környezeti nevelés

Pápa Város Önkormányzatának Képviselőtestülete 101/2010. (VII. 8.) számú határozatával döntött a „Fogadj örökbe egy közterületet“ program elindításáról, melyet az eltelt időre és szervezeti változásokra tekintettel felülvizsgált és a 23/2023. (III. 30.) határozatával módosított. A program célja a közterületi zöldterületek környezeti színvonalának emelése, a zöld növényzettel borított közterületek növelése, a lakókörnyezet kulturáltabb, igényesebb kialakítása, minőségének javítása és megőrzése, esztétikusabb utcakép megteremtése, a közterületen felhalmozott illegális hulladéklerakások megszüntetése a lakosság, az öntevékeny civil szervezetek, az intézmények és az Önkormányzat közös munkájának eredményeképpen. A programra természetes személy, jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet jelentkezhet, megjelölve, hogy melyik közterületet kívánja örökbe fogadni.

VFT. Kft. tájékoztatása alapján 2023. évben 3 alkalommal fogadtak örökbe közterületet és 3 eljárás van folyamatban.

4.3. Ipari tevékenységek

A telepengedély, illetve a telep létesítésének bejelentése alapján gyakorolható egyes termelő és egyes szolgáltató tevékenységekről, valamint a telepengedélyezés rendjéről és a bejelentés szabályairól szóló 57/2013. (II. 27.) Korm. rendelet a bejelentés-köteles, illetve a telepengedély-köteles ipari tevékenységek nyilvántartásba vételére irányuló eljárások lefolytatására a települések jegyzőjét jelöli ki. A jegyző 2023. november 30. napjáig 10 új bejelentés-köteles ipari tevékenységet jegyzett be a nyilvántartásba és 5 esetben törölte az adatokat a tevékenység megszűnése miatt. 1 ügyben a jegyzővel szemben kizárási ok állt fenn, ezért az eljárások lefolytatására másik jegyző kijelölését kérte.

4.4. Levegőtisztaság védelem

Magyarország területén az országos légszennyezettség értékelése érdekében a levegőterheltségi szintet és a légszennyezettségi határértékek betartását az OLM vizsgálja. A hálózat alapvetően két részből áll: az automata mérőállomások és a manuális mérőpontok. Az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat (OLM) szakmai irányítása a környezetügyért felelős tárca, azaz az Energiaügyi Minisztérium alá tartozik. Az egyes mérőállomások és mérőpontok üzemeltetését a Miniszterelnökséghez tartozó, területileg illetékes kormányhivatalok munkatársai végzik. A mérőhálózat méréseinek visszavezettségét, valamint az adatok gyűjtését, végső érvényesítését, értékelését és továbbítását az OMSZ Levegőtisztaság-védelmi Referencia Központ biztosítja.

Pápa, 2023. december 20.

Dr. Áldozó Tamás
polgármester